

ศิริรัตน์ โตสัมพันธ์มงคล. (2549). การวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ในจังหวัดตาก. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์เบ็ญจา ส่งเจริญ.

การศึกษาวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในจังหวัดตาก ข้อมูลพื้นฐานทางการท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวของประชาชน 2) ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดตาก 3) ศึกษาแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดตาก ประจำปี พ.ศ 2547 และ 4) เสนอแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในจังหวัดตาก เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นด้านการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี 4 กลุ่ม ได้แก่ ประชาชนท้องถิ่น 107 คน นักท่องเที่ยว 208 คน เจ้าหน้าที่ภาครัฐ 20 คน และผู้ประกอบการ 15 คน วิธีการวิเคราะห์ และสถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรหรือรับจ้าง และมีรายได้สุทธิน้อยกว่า 5,000 บาท
2. จังหวัดตากมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายมาก โดยมีความโดดเด่นด้านแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติมากที่สุด การเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทำได้ง่าย มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี มีจำนวนโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและบุคลากรพอเพียงในการให้บริการด้านการท่องเที่ยว พอเพียง ในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายสื่อความหมายชัดเจน และมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้ มีการให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการอนุรักษ์แก่นักท่องเที่ยว และประชาชนท้องถิ่น
3. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการรักษา และสืบสานวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นมากที่สุด ในด้านท่องเที่ยว ประชาชนมีโอกาสในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว แต่ไม่ค่อยมีโอกาสมีส่วนร่วมในการจัดตั้งสมาคม หรือชมรมการท่องเที่ยว และการแสดงความคิดเห็นในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
4. ประชาชนท้องถิ่น นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมมากขึ้นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และกระตุ้นให้เกิดการสร้างรายได้ และการสร้างงาน และมีข้อเสนอแนะให้มีการอบรมความรู้ ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการอนุรักษ์ ปรับปรุงภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
5. แผนยุทธศาสตร์จังหวัดตาก ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ประจำปี พ.ศ 2547 ประกอบด้วย 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ 5 กลยุทธ์ และ 35 กิจกรรม เป็นกิจกรรมที่สามารถปฏิบัติได้

จริง จำนวน 16 กิจกรรม โดยมีกิจกรรมที่สอดคล้องกับองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับด้านการบริหารจัดการมากที่สุด และสอดคล้องกับด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด และมีกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์จังหวัด แผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท่องเที่ยวไทย 2547 – 2549 จำนวน 15 กิจกรรม

6. จังหวัดตากควรกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยมีพันธกิจในการกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักและมีส่วนร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในลักษณะการสร้างงาน และการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนท้องถิ่น พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีคุณภาพ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของบุคลากรในการให้บริการ

7. แผนกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในจังหวัดตาก ควรประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 4 ประเด็น ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านการตลาดการท่องเที่ยว ทั้งนี้ โดยมีกิจกรรมที่ชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

Sirirat Tosumphanmongkol. (2006). *Strategic Planning for Sustainable Ecotourism Development in Tak Province*. Master thesis, M.Sc. (Ecotourism Planning and Management). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr.Pisamai Jarujitipant and Asst. Prof. Benja Songjareon.

This research aimed 1) to study the socio-economic of the local people in Tak province, the tourism information and the local people participation in tourism, 2) to study the opinions and the suggestions in tourism 3) to analyze Tak's strategic tourism plan, year 2004 and finally 4) to propose strategic plan for sustainable ecotourism development in Tak province. Questionnaire was conducted to obtained data from 4 samples of 107 local people, 208 tourists, 20 government officers and 15 entrepreneurs. Analysis method and statistics were content analysis, percentage and mean.

The results were as follow:

1. The highest education of the most local people was primary level. Their occupations were farmer and had earned lower than 5,000 baht per month.

2. Tak province had the varieties of tourism attractions; the obvious identity was natural attractions. All of them were easy to access with good environmental management. There were sufficient infrastructures, facilities, service persons, interpretation/educational signs and activities for tourists. Ecotourism and conservation education simultaneously were contributed to tourist and local people.

3. The most of local people participation was cultural conservation. They had job opportunities in tourism areas. However they had less chance to organize and make decision about ecotourism.

4. The stakeholders's opinions, local people, visitors, government officers and entrepreneur's opinions were that the ecotourism had encouraged local people to have more participation in natural conservation, and create jobs and incomes. They suggested that local people should be more ecotourism and conservation educated. More tourism-attractions landscape improvement and more campaigns should seriously operate for Tak tourism.

5. Tak's strategic tourism plan, year 2004 comprised 5 strategies and 35 activities. These activities agreed with the ecotourism components; especially agreed with the management component and the least agreed with the participation components. Simultaneously, they agreed with Tak's strategic tourism plan, year 2004, the strategic plan

of Lower Northern part of Thailand (Group 1) and the strategic plan of tourism development 2004-2006. However, only 16 activities from 35 activities could be operated.

6. Tak province should determine the tourism's vision by focusing on "Natural Tourism Development". The mission should encourage the stakeholders to realize and participate in natural conservation, generate jobs and incomes to the local people, develop quality of the tourism attractions and facilities and finally, develop potentiality and quality of service persons.

7. The Strategic plan for sustainable ecotourism development in Tak province should contained 4 main strategies; Ecotourism Management, Local People Participation in Ecotourism, Ecotourism services and Ecotourism Marketing, with obvious and practical activities.